и русофобки. Русофилкитѣ се мѫчеха даже да си мѣняватъ окончанията на фамилиитѣ и почнаха да се викатъ Стояновичъ, Стефановичъ, вмѣсто Стоянова, Стефанова. Русофобкитѣ помня само, че ме мразѣха, само защото съмъ се родила въ Русия. Издавания тогава вѣстникъ „Свирка", се посрѣщаше съ радость. Прѣзъ сѫщата година празднувахме 1000 год. на Кирилъ и Методий. Него день се освети зданието на Мѫжката гимназия; тамъ покойниятъ князъ, придруженъ отъ една наша съученичка, облѣчена въ гиздава народна носия, насади, доколкото си помня, двѣ дървчета: другарката ни държеше фиданката, той хвърляше съ лопата пръсть. Вечерьта той бѣ и на концерта, даденъ въ Народното Събрание, дѣто ние пѣехме. Слѣдъ свършека на концерта ние тичахме като луди къмъ пансиона, защото се издигаше тамъ огроменъ огънь. Оказа се, че гори цѣлъ кварталъ срѣщу нашия пансионъ. Горѣ той два дни и така се образуваха сетнѣ хубави здания намѣсто старата еврейска махала.

Помня и излизането на Сѣмковата „Въздушна природа". Бѣха донесли една покана да се запишемъ на тоя романъ съ цѣна сто пари. Както винаги, кога се донасяше покана, всички се бѣха нахвърлили да се запишатъ. Помня, че една скочи на чина и се смѣ надъ тоя романъ, който ще струва всичко 100 пари . . . Обаче Сѣмковъ имà много записани въ нашата гимназия и слѣдъ нѣколко врѣме прѣсловутиятъ романъ биде донесенъ на вързопи и просто наводни пансиона. И колко се смѣяхме прѣзъ зимнитѣ вечери, кога въ занимателната нѣкоя друга се обаждаше да цитира Сѣмковитѣ мѫдрости!

Развитата отъ Шишиджиева потрѣбность къмъ четене у насъ не се изгуби до свършването на гимназията. Четѣха се все пакъ сѫщитѣ Ил. Блъсковъ, Ц. Гинчевъ, Л. Каравеловъ, В. Друмевъ и руски книги, които имаше въ нашата библиотека. Вазова всѣки отъ насъ смѣташе за полу-богъ, а и очаквахме съ нетърпение да видимъ Ив. Шишмановъ, когото Цвѣтишичь прѣдъ насъ наричаше нашъ „младъ поетъ". Неговитѣ прѣводни стихове, изложени на музика, тяни учеше въ врѣме на пѣние. Изобщо го цѣнѣше много и не изпущаше случай да изкаже своитѣ надежди прѣдъ насъ. Една вечерь го видѣхме. Давахме си литературна-музикална вечеринка съ жива картина — алегория на земнитѣ стихии. Разнитѣ стихии прѣдставляваха въ разни костюми и красиви пози отборъ хубавици. Надъ тѣхъ царѣше потънала въ газъ покойната Б-ва — първата хубавица въ гимназията. Ние я гледахме съ възторгъ. Тъкмо пъкъ до естрадата стоеше и туку що завърналиятъ се Шишмановъ голобрадъ, съ свѣткави черни очи, елегантно облѣченъ, съ алено цвѣте въ петличката, гледаше сѫщо картината.

* * *

Вечъ е Августъ, а насъ още ни държатъ въ гимназията, още се мѫчимъ, още не сме привършили изпититѣ си, за да вземемъ дипломитѣ си и да се разотидемъ.